

ŠVIETIMO,
MOKSLO IR SPORTO
MINISTERIJA

BENDROJO UGDYMO PROGRAMOS AR JOS DALIES VYKDYMO MOKYKLOJE STABDYMAS

Alvydas Puodžiukas,

*Mokyklų veiklos skyriaus vedėjas, l. e. Švietimo tinklo politikos
departamento direktoriaus pareigas*

Švietimo įstatymo nuostatos

- Jeigu mokykla, vykdanči bendrojo ugdymo programas, neatitinka bent vieno 43 straipsnio 8 dalies 1–6 punktuose ir 9–14 dalyse nustatytų kriterijų ir per švietimo, mokslo ir sporto ministro įgalios institucijos nustatytą, atsižvelgiant į pažeidimų pobūdį, terminą nepašalina neatitikties nustatytiems kriterijams, Vyriausybės nustatyta tvarka stabdomas bendrojo ugdymo programos ar jos dalies vykdymas šioje mokykloje (*Švietimo įstatymo 43 straipsnio 15 dalis. Galioja nuo 2024-01-02*).
- Jeigu mokykla, atlikus jos veiklos išorinį vertinimą, bendradarbiaudama su mokyklos savininko teises ir pareigas įgyvendinančia institucija (dalyvių susirinkimu) ir gaudama iš jos pagalbą, neįgyvendino jai pateiktų mokyklos veiklos išorinio vertinimo rekomendacijų ir, atliekant pakartotinį jos veiklos išorinį vertinimą, ši veikla vėl įvertinama neigiamai, Vyriausybės nustatyta tvarka šioje mokykloje stabdomas bendrojo ugdymo programos ar jos dalies vykdymas (*Švietimo įstatymo 43 straipsnio 16 dalis. Galioja nuo 2026-09-01*).
- Kriterijų kokybinės ir kiekybinės reikšmės nustatomos Vyriausybės tvirtinamose Mokyklų, vykdančių formaliojo švietimo programas, tinklo kūrimo taisyklėse (*Švietimo įstatymo 43 straipsnio 15 dalis. Reikšmės nustatytos Taisyklių 2 priede*).

Mokymo lėšos iš valstybės biudžeto neskiriamos:

- Mokyklų klasėms, kuriose ugdoma pagal bendrojo ugdymo programas ir kuriose šio įstatymo 43 straipsnio 15 dalyje nurodytais atvejais yra sustabdytas bendrojo ugdymo programos ar jos dalies vykdymas (*Švietimo įstatymo 67 straipsnio 1^l dalis. Galioja nuo 2024-01-02*).
- Mokyklų klasėms, kuriose ugdoma pagal bendrojo ugdymo programas ir kuriose šio įstatymo 43 straipsnio 15 ir 16 dalyse nurodytais atvejais yra sustabdytas bendrojo ugdymo programos ar jos dalies vykdymas (*Švietimo įstatymo 67 straipsnio 1^l dalis. Galioja nuo 2026-09-01*).

Bendrojo ugdymo programos ar jos dalies vykdymo mokykloje stabdymo tvarkos aprašo projektas

- Mokyklų atitiktį kriterijams vertins švietimo, mokslo ir sporto ministro įgaliota institucija (siūloma NŠA)
- **Įgaliota institucija:**
 - ✓ kasmet iki gruodžio 31 d. įvertina mokyklų pateiktus ŠVIS duomenis apie atitiktį kriterijams;
 - ✓ tikrina kriterijų laikymąsi pačiose mokyklose, pagal įgaliotos institucijos vadovo patvirtintą planą ar atskirą pavedimą;
 - ✓ parengia pažymą apie mokykloje nustatytą neatitiktį kriterijams, surašo aktą dėl neatitikties kriterijams mokykloje nustatymo įgaliotos institucijos vadovo nustatyta tvarka ir terminais;
 - ✓ nustato neatitikties kriterijams pašalinimo terminus, atsižvelgdama į pažeidimų pobūdį ir įgaliotos institucijos vadovo nustatytus terminus;
 - ✓ nustato dokumentų, įrodančių, kad mokykloje nustatyta neatitiktis kriterijams pašalinta, pateikimo įgaliotai institucijai terminus;
 - ✓ išanalizavusi dokumentus, įrodančius, kad mokykloje nustatyta neatitiktis kriterijams pašalinta, ir nustačiusi, kad nepakanka pateiktų dokumentų, atlieka pakartotinį kriterijų laikymosi tikrinimą pačioje mokykloje;
 - ✓ jei mokykla nepašalino nustatytos neatitikties kriterijams arba nustatytais terminais negavo pranešimo apie neatitikties kriterijams pašalinimą, surašo aktą dėl neatitikties kriterijams mokykloje nustatymo ir teikia jį Bendrojo ugdymo programos ar jos dalies vykdymo mokykloje stabdymo komisijai svarstyti.

Bendrojo ugdymo programos ar jos dalies vykdymo mokykloje stabdymo tvarkos aprašo projektas

- **Savivaldybės vykdomoji institucija:**
 - ✓ turi nustatytais terminais įgaliotai institucijai pateikti dokumentus, įrodančius, kad mokykloje nustatyta neatitiktis kriterijams pašalinta, arba pranešti, kad mokykla nustatytos neatitikties kriterijams nepašalino;
 - ✓ nustačiusi, kad dėl objektyvių, svarbių priežasčių nustatytais terminais nepašalins neatitikties nustatytiems kriterijams, gali kreiptis į įgaliotą instituciją dėl termino pratęsimo (svarbios priežastys – susijusios su procedūromis, kurių trukmei subjektas, siekiantis pašalinti neatitiktį kriterijams, negali daryti įtakos, nenugalimos jėgos (*force majeure*) aplinkybės ir kitos aplinkybės, kurios faktiškai apsunkino ar apribojo galimybes pašalinti neatitiktį kriterijams, kai nenustatoma nerūpestingumo ar aplaidumo, susijusio su termino praleidimu). Terminas gali būti pratęsiamas ne ilgiau kaip vieniems metams.

Bendrojo ugdymo programos ar jos dalies vykdymo mokykloje stabdymo tvarkos aprašo projektas

- **Bendrojo ugdymo programos ar jos dalies vykdymo mokykloje stabdymo komisija:**

- ✓ sudaroma iš 5 narių: ŠMSM, LSA, Lietuvos savivaldybių švietimo padalinių vedėjų asociacijos, Lietuvos mokyklų vadovų asociacijos deleguotų atstovų ir įgaliotos institucijos vadovo pavaduotojo;
- ✓ remdamasi kriterijais, svarsto ir priima nutarimus dėl programos vykdymo mokykloje stabdymo, stabdymo panaikinimo;
- ✓ nutarimus pateikia įgaliotos institucijos vadovui.

Teisingumo ministerija atkreipia dėmesį, kad Švietimo įstatyme nustatyta, jog programos ar jos dalies vykdymą mokykloje stabdo švietimo, mokslo ir sporto ministro įgaliota institucija. Jos nuomone, neaišku, kokių tikslų siekiama sukurti papildomą procedūrą ir papildomą subjektą sprendimo priėmimo procese – Bendrojo ugdymo programos ar jos dalies vykdymo mokykloje stabdymo komisiją, ir įgaliotos institucijos surašyto akto dėl neatitikties kriterijams mokykloje nustatymo svarstymą joje. Tai nepagrįsta, galimai neproporcinga ir neatitinka teisėkūros tikslingumo bei efektyvumo principų turinio.

Ką manote?

Bendrojo ugdymo programos ar jos dalies vykdymo mokykloje stabdymo tvarkos aprašo projektas

- Sprendimą dėl programos vykdymo mokykloje stabdymo priima įgaliotos institucijos vadovas.
- Sprendimas priimamas ne vėliau kaip iki kovo 1 d. ir įsigalioja rugsėjo 1 d.
- Sprendimas dėl programos vykdymo mokykloje stabdymo paskelbiamas Teisės aktų registre.
- Mokyklose, kuriose sustabdytas programos vykdymas, nesudaromos klasės, kuriose mokoma pagal sustabdytą programą.
- Mokyklos vadovas apie programos vykdymo stabdymą raštu praneša kiekvienam mokiniui ne vėliau kaip per vieną mėnesį nuo sprendimo gavimo dienos. Po pranešimo vienašališkai nutraukia mokymo sutartis.
- Sprendimą dėl mokyklų, kuriose mokiniai gali tęsti mokymąsi, kai sustabdytas programos vykdymas savivaldybės mokykloje, kurioje jie mokosi, priima savivaldybės mokyklos savininko teisės ir pareigas įgyvendinanti institucija (dalyvių susirinkimas).

Bendrojo ugdymo programos ar jos dalies vykdymo mokykloje stabdymo tvarkos aprašo projektas (įsigalios 2026-09-01)

- **Įgaliota institucija:**

- ✓ mokyklos veiklos išorinį vertinimą (mokyklos veiklos rizikos vertinimą) organizuoja, vadovaudamasi švietimo, mokslo ir sporto ministro tvirtinamu Mokyklų, vykdančių bendrojo ugdymo programas, veiklos išorinio vertinimo organizavimo ir vykdymo tvarkos aprašu;
- ✓ organizuoja pakartotinį mokyklos veiklos rizikos vertinimą;
- ✓ gavusi ataskaitą, kad mokyklos veikla pakartotinai įvertinta neigiamai, surašo aktą dėl mokyklos veiklos neigiamo įvertinimo nustatymo;
- ✓ sprendimą dėl programos vykdymo mokykloje stabdymo priima įgaliotos institucijos vadovas.

ŠVIETIMO,
MOKSLO IR SPORTO
MINISTERIJA

Dėkojame

